

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Instrvctio R. P. Bartholomæi Riccii Societatis Iesv
Theologi De Modo Recte Meditandi De Rebus Divinis**

Ricci, Bartolomeo

Mogvntiæ, 1605

3 Exemplum meditandi in Actiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59608)

aliquo proposito persistamus. *Homo, inquit, natus de muliere, breui & uivens tempore, &c.* Ac postea subiicit. *Nunquam in eodem statu permanet* Atque ideo opem tuam imploro, & dico tui regio propheta. *Confirma hoc Deus, quod operatus es in me.*

PATER NOSTER.

AVE MARIA.

EXEMPLVM MEDITATIONIS
in actiones.

CAP. III.

RO huius Meditationis argumento sumpsi sacram IESU Christi Coronationem, de qua Euangelistę sic scribunt. *TUNC milites Pręsidis suscipientes Iesum in pratorium, duxerunt eum in atrium pratorij, & congregauerunt ad eum vniuersam cohortem: & exuentes eum chlamydem coccineam circumdederunt ei: & plectentes coronam de spinis posuerunt super caput eius, & arundinem in dextera eius: & Veniebant*

ad

ad eum, & genu flexo ante eum illudebant ei,
 & ceperunt salutare eum, & dicebant. *Aue*
rex Iudaorum: & expuentes in eum, accepe-
 rant arundinem, & percutiebant caput eius
 arundine, & conspuebant eum, & ponentes
 genu adorabant eum, & dabant ei alapas.

ANTEQVAM meditationem aggrediare,
 preparationibus consuetis, summam histo-
 riæ recole. *Exuerunt Christum, induerunt*
purpura, & flexo genu dicebant. Aue rex lu-
daorum. Pro petitione autem dic. *Domine,*
obsecro, vt largiaris mihi gratiam, vt in i-
mo corde perferentiscam verecundiam, cru-
ciatusque in hoc actu perpeffos. Pro *Loco*
imaginare atrium sat magnum, & regio pa-
latio dignum, in eo vndique circumstantes
milites, & Christum circa medium in vetu-
sta sella assidentem. De hac autem actio-
 ne primo considerare conuenit eius natu-
 ram, tum auctores eius, & circumstantias.

Quod ad primum attinet, dicit Intelle-
 ctus. Actio hæc externa est, quia transit in
 subiectum ab agente distinctum, id est, in
 Christum Dominum. Et est ex eo actio-
 num genere, quæ opus post se relinquunt.
 nam peracta actione Christus mansit coro-
 natus. Progressus vero longius addit. Actio
 hæc non videtur mihi absimilis *Tragœdiæ,*
 S 5 in qua

in qua repræsentatur regis alicuius coronatio, in qua duo fieri solent. primo Rex ornatur insignibus regis, imposita in caput eius corona, cum porrigitur sceptrum, & purpura induitur. Secundo, à principibus regni genu flexo adoratur, & obedientia ei promittitur.

Adhæc inquit Intellectus originem huius facti, & dicit. Ego credo causam coronationi datam, ex responso Christi ad Pilatum dato, cum quæreret, num esset ipse Rex, respondit enim. *Rex sum ego, & in hoc natus sum. sed regnum meum non est de hoc mundo.* Vnde colligo, milites cum viderent Christum esse in viuendi ratione securum, fortuna pauperem, viribus imbecillè, opinione hominum contemptum, in responsis parum prudentem, ut quod diceret regnum suum non esse de hoc mundo (forte enim neque credebant vitam aliam post hanc superesse) arbitrati sunt esse hominem infamem & faruum, secundum S. Hieronymum, nam & Herodes eum tanquam stultum veste alba amictum à se dimiserat. Cum quo conuenit, quod S. Paulus in priorè epist. ad Corinthios scribit. Prædicamus Christum crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus a. **STULTITIAM.** Actio autè, inquit

inquit Intellectus, est: Imponere coronam spineam capiti Christi, vt refert S. Matthæ⁹. *Et plectētes coronam de spinis posuerunt super caput eius* Hic Memoria ait, Recordor B. Ioannem ita loqui *Et milites plectentes coronam imposuerunt capiti eius*. Inter quæ duo loca, inquit Intellectus, hoc noto discrimē: quod primus dicat *posuerunt*, alter, *imposuerunt*, quasi dicas. *intus posuerunt* id est, capiti infixerunt Et ita factū credo, vt nempe coronam primo posuerint super caput: deinde crebris arundinis ictib. profundè infixerint. Ita enim scribit autor vetus, & Apostolorū seculo proximus Tertullianus. *Qua corona, inquit, tunc Domini tēpora & perfuderunt ludibrio, & lacerauerunt*. Quod fieri non potuisset, nisi improbi illi coronā cōpressisset.

Hic VOLUNTAS mandat Applicationem sensuum institui, vt oculorum in conspiciēdo isto actu, qui dicant. Nos videmus Dominum non solum non retraxisse caput, sed etiā obtulisse coronationi. Intellectus vero breuiter ita ratiocinatur. Ego tali gestu per motus, eius voluntatē scrutatus, liquido deprehendi etiam cum interno quodam sensu eam coronationē sustinuisse. Etsi enim non dubitem, acerbissimū fuisse dolorē, tum ob spinarum magnitudinē, tum ob naturalem

eat-

carnis mollitiem, tamen eam generosissimo animo tolerabat. Ex qua fortitudine inquit Voluntas, pro mea confusione, colligo, primo meam vel ignaviam, vel miseriam, quod ad minimum etiã dolorem, ab igne, vel ferro perpeßum, fœdos clamores, vel gemitus edam. Secundo, pro meo profectu propono, me deinceps constanti animo aculeata aliorum verba passurum. Si enim exigua hæc pati incipiam, spero Dominum mihi dicturum: *EVGE serue bone & fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam.* hoc est, vt & verbera æquo animo ferre queas.

RESTAT, nunc vt materiam huius Coronæ expendamus, quam cerno, inquit Intellectus, esse spineam. Ac aduerto primo, spinas esse tenues, prælongas, acutas & duras, atque ideo habiles ad penetrandum cranii commissuras in intimum vsque cerebrum. Secundo, esse multas, iuxta sanctorum Patrum, piorum sententias. nec enim formam habuit; vt fere depingitur, circuli, vel ferti, sed totum obtegebat caput. Vnde S. BERNHARDVS. *Sed & ipsa, inquit, eius corona cruciatus est ille, & mille puncturis speciosum eius caput diuulnerat.* Hic Meditator commiseratione motus Colloquium instituit cum

*Ber. serm.
de passio-
ne.*

cum anima sua, dicens. Si tibi videtur S. Bernardus illa per exaggerationem locutus, perpende verba B. Vincentii sic loquentis in sermone de passione. *Et capiti eius imposuerunt coronam, qua eum in capite se septuaginta duobus locis crudeliter vulneravit: nam erat ad modum pilei.* Et S. BRIGIDA c. 51. dicit. *Iude vero Christus meus, & caput totum spinarum puncturis lacerabatur.* Ad quod institutum Memoria adducit figuram arietis, quem DEVS prouidit Abraham pro sacrificio filii Isaac. *Leuauit Abraham,* ait textus, *Gen. 22. oculos suos, & uidit quod post tergum arietem inter vepres harentem cornibus.* Stabat videlicet, implicitus densis veprium spinis. Vbi sic ratiocinatur Intellectus. Aries animal est satis grande & robustum, quod vi spinarum non facile retineri potuisset, nisi accessisset densitas. Itaque concludo plurimos spinarum aculeos capiti Christi fuisse infixos, verumque esse, quod dicit B. Augustinus, Christum ex abundantia solitum explere figuras, quae de ipso extiterunt.

Transit dehinc Intellectus ad subiectum actionis, dicens. Id video esse sacrum venerabile IESU caput, in quo quia sedem suam habent omnes sensus, & initium capiunt nerui, in quibus consistit sensus Tactus,
mini-

minime dubitandum longe atrociorē fuisse dolorem, quam si quoduis aliud corporis membrum spinis fuisset confossum. Vnde commota voluntas, dicit. Statuo apud animum meū, Deo propitio, deinceps, ad imitandum Magistrum, quemuis capitis dolorem patienter sufferre

AT QVE hic Meditator quatuor habet Colloquia, in quorum primo exemplo sponsæ Canticorum cap 3 dicit. *Egredimini filia sion, & Videte regem Salomonem in diademate*, quo coronauit eum mater sua inuitando vna cum filiabus Sion animas pias ad videndum verum regem Salomonem ornatum corona spinea, qua coronauit eum nouerca sua Synagoga. Secundum Colloquiū est ad Christum hoc modo. Domine, istæ spinæ tuæ sunt peccata mea, in hac animæ meæ terra à te quondam maledicta, exorta, de quibus doleo me nō tantum dolere & pudeferi, quantum spinosarū culparum numerus, grauitasque exposcit. Tertium Colloquium instituit cum anima sua, dicens. Quocirca, anima mea, cum conuenienter erratis tuis dolere nō queas, abstine saltem deinceps ab illis, ne nouas spinas benignissimo IESV veteribus adiungas. Et reuersus ad IESVM dicit. Videtur mihi

mihī iam posse à te dici illud ex Canticis.
Caput meum plenum est rore, & cicutini mei Cant. 5.
guttis nocturnum. Imo Domine mi, verissimè
 dicere potes, nō iam rore, sed sanguine ple-
 num esse, quia omnia spinarum foramina
 copiosissimorum fontium instar cruorem
 effundunt Et hic Voluntas subdit. Consti-
 tuo Domine deinceps & ego in sudore vul-
 tus mei animæ meæ proximorumque saluti
 incumbere, quousque per superiorum vo-
 luntatem licebit.

PROXIME sequitur consideratio de causa
 efficiente, vel auctoribus actionum. atque
 Intellectus dicit Primum earum auctorem
 inuenio Deum, quoniam ipse per Isaiam,
 sic loquitur. *Propter scelus populi mei percussi* Isa. 53.
eum. In quæ verba sic ratiocinatur Intel-
 lectus. Et si verba hæc proprie ad flagella-
 tionem Christi respicere videantur, pos-
 sunt tamen accominari quoque coro-
 nationi. Cum enim verum sit, quod est ve-
 rissimum, DEVM eum percussisse, & constet
 eius caput arundine non semel percussum à
 milite, cur negem eum tanquam primam
 causam quoque percussisse, maxime cum
 indefinita sit oratio, *Percussi eum.* Præter-
 ea, ait Intellectus, deprehendo causam e-
 iusdem, sed specialem fuisse ipsum IESVM,
 non

non solum consentiendo, sed etiam se offerendo. Ad quod propositum, ait Memoria, mihi duo loci occurrunt, alter noui, alter veteris testamēti. Noui est S. Ioannis. *Ego sum pastor bonus, & animam meam pono pro ouib. meis.* Ac vt crederemus, eum non solum de permissione occumbendi locutum, subiungit, quod sponte etiam se velit ad mortem offerre. *Nemo, inquit, tollit eam à me, sed ego pono eam à meipso.* Et subdit. *Et potestatem habeo ponendi eam, & potestatem habeo iterum sumendi eam.* Ex veteri testamento

Memoria duo profert testimonia. Vnum è Thren. 2. Threnis. *DEDIT percutiendi maxillam.* Alterum ex Isaia. *Corpus meum, ait Messias ipse, DEDI percutientibus, & genas meas sellentibus.* Vnde colligo, inquit Intellectus, ipsum voluntariè mortuum, maximè autem ex verbis, *DEDIT, & DEDI,* quæ sunt actiua, quæ forte prophetae vsurparunt ad demonstrandam voluntatis actionem, qua se obtulit tormentis & morti.

Longius deinde procedens Intellectus ait. Obseruo Pilatum fuisse causam quidem coronationis particularem, sed tamè principalem. Etiam si enim non mandarit eam expresse, sicut ex Euangelistis deduci potest. S. Ioannes enim solus flagellationem illi

illi tribuit, dicens. *Tunc ergo apprehendit Pi- Ioan. 19.*
atus IESVM, & flagellavit. Et de coronatio-
 ne S. Matthæus ait. *Tunc milites praesidis sus- Matt. 27*
cipientes IESVM in praetorium, &c. & plecten-
tes coronam de spinis, posuerunt super caput e-
ius. Tamen dici potest mandasse eam taci-
 tē: quia secundum quosdam, milites ideo
 ad coronationem processerunt, quia vide-
 rant eum tam asperam flagellationem non
 alia de causa imperasse, quam ut satisfacere
 ludæis, ac idcirco credebant se noua ista
 crudelitate sua etiam gratiam inuituros a-
 pud ipsum. Quod si forte non fuerit causa
 efficax & positua, fuit tamen permissiua ut
 affirmat. S. LEO. *Pilatus IESVM, inquit, multis Leo serm.*
dehonestari ludibrijs, & immodicis vexari per- 10. de
missit insurijs. Quanquam fatendum est o-
 mnino, & verè auctorem fuisse, quia non so-
 lum poruit, sed etiam debuit eam impedire
 pro ratione officii & Magistratus publici
 quem gerebat, cui incumbit omnibus mo-
 dis cauere, ne contra iustitiā quispiā punia-
 tur. Accedit, quod auctores supplicii illius
 erant ex eius familia de qua peculiaritè tene-
 batur Deo rationem reddere, si aliqua in re
 delinqueret. *Obedite ait ad Hebræos B. Pau- Heb. 13.*
lus, prepositis & servis, &c. ipsi enim peruisigilant
quæ RATIONEM reddunt pro animabus &
servis.

F

1. Reg. 3.

stris. Hic memoria dicit. huc spectare seu-
ram commonitionem factam in primo Re-
gum Heli sacerdoti, quod negligenter edu-
casset liberos. *Ecce ego facio verbum in Isra-
hel, quod quicumque audierit, tinnient amba
aures eius. In die illa suscitabo aduersum Heli
omnia, qua locutus sum super domum eius:
incipiam & complebo. Pradixi enim ei quod
iudicaturus essem domum eius in aeternum
propter iniquitatem, eo quod nouerat indi-
gne agere filios suos, & non corripuerit eos.*

3. Reg. 2.

Quare permota voluntas, siue Principis,
siue Prælati vel superioris, siue Patris fa-
miliæ, dicit. Propono me operam datu-
rum, ne subditi mei facile delinquant, &
cum deliquerint, correcturum. Video e-
nim licet Heli suos liberos reprehende-
rit, tamen quia non fecit modo debito,
non effugisse diuinam castigationem. Sic
enim textus habet. *Quare facitis res huius-
cemodi, quas ego audio, res pessimas ab omni
populo. Nolite filii mei, non est enim bona sa-
ma, quem ego audio.*

Ulterius progressus Intellectus. Video,
inquit, causam particularem, sed executri-
cem huius actionis fuisse Pilati milites, si-
ue exemplum eius, ut dixi, imitati fuerint,
siue sua perculantia & insolentia incitati id
fecerunt.

fecerint, sicut fuerunt & Iudæi, siue consilio suo, vel favore rem promouerint. Cum enim hoc spectaculum exhibitum fuerit in atrio Pilati, Principes sacerdotum, & Magistratus, qui ante plebem ad ostium palatii operiebantur, videntes quo studia turbæ militaris spectarent, verbis & nutibus eam animabāt. Unde Haymo annotauit Iudæos magnam voluptatem cepisse ex istis illusionibus genuflexionibus ante Christum, licet ægrè tulerint salutationem illam. *Auerex Iudæorum.*

Denique cogito causam fuisse dæmonem, nam cum B. Ioannes dicat, dæmonem suggestisse Iudæis ut venderet Christum, videtur mihi omnibus aliis persuasisse, ut operam suam conferrent ad affligendum & occidendum Christum. Quod ad res extremas causas efficientes attinet intellectus indagans numerum dicit. Equidem credo in quaque cohorte multos fuisse, immò omnes. nam S. Matthæus *Matt. 26* sic loquitur. *Et congregauerunt ad eum vniuersam cohortem.* de Iudæis idem affirmat S. Marcus, agens de Conci *Marc. 14* lio generali pridiana nocte in ædibus Cayphæ habito. *Qui omnes, inquit, condemnauerunt eum esse reum mortis.*

Hi vero idem conati sunt persuadere toti plebi *Principes autē sacerdotum*, ait B. Matthæus, *Et seniores persuaserunt populis, ut peterent Barrabam, Iesum vero perderent. Quod & fecerunt. Respondens enim, inquit idem, VNIVERSVS populus dixit. Sanguis eius super nos, & super filios nostros.* Postremo, puto probabiliter credi posse omnes quæque demones eo confluxisse; magna enim indignatione in illud efferuescebant, quod experti essent tam multos suæ tyrannidi subtractos.

PERGIT Intellectus indagare finem & scopum Agentibus iam dictis propositum. Ac imprimis Patris æterni scopum fuisse aduentu, quem ipse apud Isaiam expressit, dum ait. *Propter scelus populi mei percussit eum.* FINIS vero Christi IESU inter alios multos fuit, ut nobis exemplum relinqueret, perferendi pœnas cum ludibrio coniunctas *Exemplum dei vobis*, ait apud B. Ioannem, *ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis.* Et hic Memoria dicit. Idem confirmo dicto B. Petri, dum ait *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius.*

Tertio, apud Pilatum eundem finem fuisse credo, qui fuit in flagellatione, ut nempe

MEDITANDI PARS II. 2ft3

nempe immitia Iudæorum pectora ad
 commiserationem tandem commoueret,
 & ideo eum in conspectum eorum produ-
 xit, dicens: **E C C E H O M O**. Quarto
 militum scopus non alius fuit, quam vt ex
 hac Tragœdia suam caperent voluptatem,
 & recreationem, vt existimat S. Bernar-
 dus. Quinto Iudæorum pariter ac dæmo-
 num non fuit dissimilis, nempe vt rabiem
 suam explerent in vindicandis damnis, quæ
 à Christo, ante acceperant. Quare neque
 satis iis fuerunt vsitata supplicia, sed noua
 & peregrina excogitarunt, quæ cum acer-
 bitate dolorum extremū dedecus, & igno-
 miniam coniuncta haberent: vt sic opinio-
 nem sanctitatis populo omni: quam an-
 te de illo habebant, eriperent. **E C C E enim**
totus mundus, querebantur Iudæorum pri-
 mores, & *adit post ipsum*. Et ideo B. Mattheus
 de Pilato dicit. *Sciebat enim, quod per inus-
 diam tradidissent eum.*

Ex horum finium quolibet Voluntas
 fructum capere gestiens, dicit. Ex primo
 disco propositum facere abstinendi à pec-
 catis, quia illa sunt quæ pungunt caput
 mei **I E S V**, plus quam spinæ, maximè au-
 tem peccatum superbiæ. Secundo, liben-
 ti animo amplectendi contumelias & cru-

ces cum speciali intentione Christum imitandi. Tertio, non præuaricandi amplius regulas, vel ordinationes maiorum meorum, ob metum vel gratiam hominum, video enim hunc agendi modum malè successisse Pilato Quarto, non approbandi recreationem aliquam, quæ possit vel in minimum dulcis Iesu contemptum redundare Quinto, forti animo perferendi persecutiones; etiam si multi in eas mihi inferendas conspirent, exemplo Davidis, vel potius

Psal. 26. Christi in psalmo quodam dicentis. *Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum: Et si exurgat aduersum me prælum, in hoc ego sperabo.*

Huc vsque, vt liquet, Intellectus meditatatus est circa Actionē huius mysterii primariam, nempe Coronationem Sed quia eius comites sunt aliæ quædam, conuenit & illas expendere, siue antecesserint, siue proximè sint consecutæ. Sunt autem in utroque ordine triplices. De primis Intellectus sic loquitur. Animaduerte primam fuisse, quod detractæ sint illi vestes. *Mat. 27.* Matthæus enim dicit. *Et exuentes eum.* Vbi considero id non fecisse milites, eius honorandi, vel iuuandi causa, sed quod per debilitatem corporis id ipse fecisset tardius, vel certe,

certe, quia suæ insolentiæ & petulantia ex-
 ercendæ inhiabant. Itaque addidit memo-
 ria, non potuisse illos aspirare ad præmium,
 quod Christus promisit sibi ministratibus
Qui mihi ministrabit, honorificabit eum pater ^{Ioan. 12.}
meus. Vnde colligo, ait voluntas, mihi de-
 inceps amore Iesu omne seruitium, licet
 vilissimum, quod hominibus defero, illius
 honoris spe subeundum, quandoquidem
 sibi factum reputat, quicquid amore sui
 fecerimus aliis. *Quod vni ex minimis meis fe-* ^{Matt. 23.}
cistis, inquit, mihi fecistis.

ADHÆC considero, ait Intellectus, eos vt
 cito libidinē suam explerent, Iesum celer-
 rimē suis vestibus spoliasse, nimiaq; vi pel-
 lem ex recenti flagellatione adhuc vesti-
 bus adhærentem, atque etiam carnis fru-
 sta aliqua extraxisse. Vnde noui sangui-
 nis fontes prorupere, & apparuit Chri-
 stus potius animal excoriatum, quam ho-
 mo viuus. Considero præterea nuditatem
 modestissimi Iasv, de qua loquens S. BER-
 NARDVS, dicit. cum ob summam mētis pu-
 ritatem, plus hœruisse, vel vnum hume-
 rum ostendere nudatum, quam alii corpus
 totum.

Et quia homo verecūdus, semper agitare
 animo solet, quanto pudore fuerit suffu-

fus, per os Dauid ipse sic loquitur. *Tota die Verecundia mea contra me est, & confusio faciei mea cooperuit me.* Vbi Memoria recolit, quod in libro secundo regum narratur, Ammonitas legatis regis Dauidis
 2, Reg. 10 rescidisse vestes vsque ad cingulum. *Erant enim,* inquit scriptura, *confusi turpiter valde.* Quod factum intellectus confert cum Christi facto, dicens. Turpiter confusi erant illi boni homines, quod dimidia tantum corporis parte vestibus suis spoliati essent, quanto turpius ergo confusus fuerit Christus spoliatus omnibus?

ALTERA actio ex præcedentibus coronationem fuit, quod amictus fuerit purpura, peruetusta scilicet & attrita, ac sub mentum in nodum astricta in humeros, more Imperatoribus vsitato, dependens. quam vidi, & manibus attigi in Ecclesia Lateranensi Romæ, adhuc sanguineis maculis tinctam. Vnde, inquit voluntas, sum m opere confundor, quod meminerim me sæpe magno pudore suffusum, quando non erant mihi tam comptæ vestes, quam optabam, sic vt etiam conspectum eorum defugerim, à quibus me videndum verebar.

TERTIA denique fuit contextio coronæ. Vbi cogito, inquit intellectus, nonnul-
 los

los ad varia loca se contulisse, vt reperirent præacutas spinas, alios vero occupatos in modo recte eas plectendi, sic vt longiores, acutioresque partem interiorem spectarent, & facilius caput penetrarent.

QVOD ad actiones coronationem secutas attinet, prima fuit, quod porrexerint ei in manum dexteram arundinem: & paulo post rursus ademerint, vt ea verberarent caput, altiusque coronam infigerent, vt contēplatur S. Anselmus in dialogo de passione Domini. *Hanc coronam, inquit, cum lancea percutientes capiti eius imprime- re conabantur, atque sanguis per eius faciem disfluebat.* Et B. Hieronymus in Mattheum. *An non, ait, contumelia Trinitatis est, quando in virga & calamo percusserunt Romani caput iudicis Iſrahel? dicentes. Prophetiz a nobis Christo, quis est, qui te percussit?* alludens ad illud Micheæ. *In virga percussient maxillam iudicis Iſrahel.* Vnde sequitur eum non solum arundine, sed etiam hasta, nec in capite tantum, sed etiam in maxilla percussum.

ALTERA actio fuit illusoria adoratio, dicendo: *Ave rex Iudaorum.* quæ præfigura- 2. Reg. 12. ta est apud Ieremiam. *Factus sum illis in parabolam & derisum.* Iere. 24.

T § TER-

TERTIA fuit, quod consputus, & alapis cæsus fuerit. Circa quam Intellectus dicit. Ingens interuallū & discrimen est inter salutationem & colaphizationem. Et tamen hos gentiles imitantur, inquit S. Bernardus, qui dum flexis genibus orant, mente distracti sunt, quia Deum genibus venerantur, mente autem conspuunt. Huc Memoria producit illud Iob. *Saturati sunt pennis meis.* Voluntas verò imperat applicationem sensus videndi, qui ait. Cerno diuinum vultum ex plagis tumidū, vti prædixit Iob. *Exprobrantes percusserunt maxillam meam, & facies mea intumuit.* Sic vt non agnosceretur amplius. Vnde dixit Isaias. *Non est species ei, neq; decor: & vidimus eum, & non erat aspectus. & quasi absconditus vultus eius: nec reputauimus eum.* Hunc tumorem, vel deformationem proculdubio non parum auxit, quod in ista rabie etiam barbæ pilos illi euulserint, vt prædictum est ab Isaiâ. *Dedi genas meas Sellentibus.*

SUPEREST tandem circumstantias eiusdem actionis examinare. Ex quibus, inquit Intellectus; prima est nota, nempe Loci, qui fuit atrium prætorii, hoc est, domus iustitiæ exercendæ destinata, & depellendis iniuriis, non autem inferendis, vt
hic

hic factum est, Cerrè, si quæ Christo hic facta sunt, accidissent in patulo campo, vel sylua, aut retruso antro, vel certe in cubiculo aliquo, tolerabiliora essent; at facta sunt intra palatium, in domo publica & iustitiæ, & idcirco prorsus intolerabilia.

ALTERA Circumstantia, ait Intellectus, fuit Temporis, nempe frigidi, ita ut Petrus Apostolus præcedenti nocte opus habuerit se calefacere adignè: quod Christo non parum molestum fuit, cum staret nudus, pallio illo dimidia parte contactus. Quam molestiam auxit tēporis diurnitas in ea adoratione consumpti Cohors enim militum, decima pars legionis est, quare aderant milites sexcenti sexaginta sex hoc ritu Christo illudentes. Finis demum huic Meditationi imponitur sequenti Colloquio ad Christum Dominum.

O Sapientia infinita. non potuit maior tibi inferri iniuria, quam quod tibi velut fatuo illuserint. Nam si negassent sapientiam tibi fuisse infinitam, non tanta fuisset iniuria, quia veræ sapientiæ nomen saltem tibi reliquissent, at postquam te cum fatuo contulerunt; omnem sapientiæ laudem tibi detraxerunt, Rogo te igitur
 ut quo-

300 INSTRVCT. DE MODO
vt quoties iniuria aliqua in hoc genere affi-
ciar, vt dicar homo exiguo ingenio, vel iu-
dicio præditus, memoria recolam, quanta
iniuria sis affectus, toleremque eam mode-
ste & patienter

PATER NOSTER.

AVE MARIA.

FORMA MEDITANDI
tantum in Puncta.

C A P. IV.

Ro huius Meditationis argu-
mento lumpsit Extremam Cœ-
nam, quam Christus cum suis
Apostolis instituit, tum quia
sublimium mysteriorum ple-
na est, & optimorum documentorum, tum
quia commodè in tres partes distribui po-
test, secundum tria puncta, in quæ or-
dinariè Meditatio solet
diuidi.

PRI.